

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-09-18
Dnr KA 2024/000663

Kommunstyrelsens förvaltning
Maria Strömberg
Epost: maria.stromberg@sotenas.se

Remissvar över betänkandet av SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till remissvar

Sotenäs kommun arbetsutskott har tilldelats information av gällande Remiss, SOU 2024:50 Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn, med dnr Fi2024/01521. Sotenäs kommun ställer sig positiv till förslaget till kommunalekonomisk utjämning och LSS utjämning och har inget att tillägga utöver detta.

Sammanfattning av remissärende

Utjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämnningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämnningen på tillväxten.

Förslaget är nu utskickat till alla kommuner och regioner samt ett antal myndigheter. De förändringar som kommittén föreslår i detta betänkande föreslås införas från och med 1 januari 2026.

En översyn av utjämningsystemet skapar alltid förändringar. I detta fall är det för vissa enskilda kommuner och regioner relativt stora förändringar. Enligt kommitténs mening bör förändringar införas succesivt, men kan inte fasas in under en alltför lång tid. Därför ingår en modell med införandebidrag i förslaget. SKR har gjort kommunvisaberäkningar på de föreslagna förändringarna. För Sotenäs kommun innebär det ökade bidrag med 8,9 mnkr inkl. införandebidrag och 16,6 mnkr exkl. införandebidrag.

Ekonomiavdelningens föreslår att följande kommentarer lämnas till remissen: Förvaltningens bedömning är i huvudsak ska ställa sig positiva till det nya förslaget till kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämning. Utredningen gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt. De övergripande förändringarna i förslaget kan sammanfattas till att det blir mer fokus på gleshet, socioekonomi och småskalighet samt att man i betänkandet nu tagit hänsyn till turistkommuners specifika utmaningar som säsongvariationer i befolkning och infrastruktur genom justeringar i utjämningsystemet.

Detta bidrar till att jämna ut ekonomiska skillnader och säkerhetsställa att man kan tillhandahålla nödvändig service året runt.

Följande synpunkter på utredningen lämnas från Sotenäs kommun

Så långt det är möjligt måste utjämningsystemets syfte vara att utjämna för skillnader som är opåverkbara och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att leverera välfärdstjänster i landets samtliga kommuner och regioner. De övergripande förändringarna i förslaget kan sammanfattas till att det blir mer fokus på gleshet, socioekonomi och småskalighet.

Sotenäs kommun anser att utredningen gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt, och att man tagit hänsyn mer till små kommuner och ställer sig positiva till förslaget och att man i betänkandet och att man tagit hänsyn till turistkommuners specifika utmaningar som säsongsvariationer i befolkning och infrastruktur genom justeringar i utjämningsystemet. Detta bidrar till att jämna ut ekonomiska skillnader och säkerhetsställa att man kan tillhandahålla nödvändig service året runt.

Det är också mycket positivt med föreslagna förändringar kring riktade statsbidrag. Färre riktade statsbidrag och tydliga principer för dessa underlättar kommunens arbete och minskar administrativa arbetet mot nyttan av dem. Ofta kommer bidraget sent och besluten harmoniserar inte med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Kommittén hade gärna fått gå längre och föreslagit ytterligare minskningar av de riktade statsbidragen. *Sotenäs kommun ställer sig bakom de förslag utredningen presenterar vad gäller översynen av riktade statsbidrag.*

De föreslagna förändringarna i utjämningsarna borde dock varit större och att ytterligare fokus skulle varit att utreda skillnaderna i skattesats. Även om förslaget blir verklighet så kommer det även fortsättningsvis vara så att kranskommuner till storstäderna kommer att ha de lägsta skattesatserna. Något som enligt utredningen ej går att förklara av enskilda faktorer.

Sotenäs kommun ställer sig bakom men ytterligare utredning av detta område i utredningen är därmed önskvärt.

Sotenäs kommun ställer sig bakom den föreslagna förändringen i LSS-utjämnings.

SmåKom är en nationell organisation för små kommuner vilket även gett sin syn på remiss, vilket *Sotenäs kommun står positiv till då de beaktar småkommunerna.*

Informationsunderlag

Remissmissiv Nätt och jämnt

Remiss av SOU 2024:50 Nätt och jämnt

[Nätt och jämnt - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/press/2024/05/naett-och-jamnt/)

Beslutet skickas till

Finansdepartementet
diarienummer Fi2024/01521 remissvar Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i
kommunsektorn

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Maria Strömberg
Ekonomichef